

Література

1. Молчанова Л.Н., Хайкин М.М.. Затраты предприятия как категория финансовой логистики // Научно-практическая конференция «Логистика: современные тенденции развития», 17-18 апреля 2008 г. – СПб.: СПбГИЭУ, 2008. – С. 178-179.
2. D.M. Lambert. Measuring and Selling the Value of Logistics. - «Internat. Journal of Logistics Management», 2002, 1.
3. Value Based Management J.D. Martin - Value Based Management - Harvard Business School Press, Boston, 2003.
4. Леготина Ю.В., Бутрин А. Г. Проблемы финансовой логистики. // Научно-практическая конференция «Логистика: современные тенденции развития». 17-18 апреля 2008 г. – СПб.: СПбГИЭУ, 2008. – С. 140-143.
5. Тимошенко О.А. Базовые принципы логистики финансов. // Научно-практическая конференция «Логистика: современные тенденции развития». 17-18 апреля 2008 г. – СПб.: СПбГИЭУ, 2008. – С. 243-244.
6. Моисеева К.Н. Экономические основы логистики. Учебное пособие. //Москва. ИНФРА-М.2008. – 528 с.

УДК 658.7

І.В. Каранковська

Аналіз аутсорсингу логістичної діяльності

Досліджено теоретичні аспекти аутсорсингу логістичної діяльності, основні мотиви, переваги та недоліки використання логістичного аутсорсингу, розглянуті основні проблеми розвитку аутсорсингу в Україні та шляхи їх подолання.

Ключові слова: аутсорсинг, логістична діяльність, логістичний провайдер, аутсорсер.

The article shows the theoretical aspects of outsourcing logistics activities, the main motives, advantages and disadvantages of using logistics outsourcing, the basic

problem of outsourcing in Ukraine and ways to overcome them.

Keywords: outsourcing logistics activities, logistics provider, outsorser.

Актуальність. Сучасний стан становлення й розвитку ринкової економіки України в після кризовий період характеризується відродженням і поступовим збільшенням кількості діючих підприємств та посиленням конкурентної боротьби між ними. Поряд із зростає роль логістики, а саме руху матеріальних, інформаційних та фінансових потоків від постачальників сировини до споживачів готової продукції. Проте в умовах сьогодення не кожне підприємство спроможне самостійно ефективно створювати та підтримувати логістичні системи, тому виникає необхідність залучення зовнішніх ресурсів, а саме аутсорсингу логістичної діяльності, що підкреслює актуальність зазначеної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню проблематики логістики на підприємстві присвячено велику кількість фундаментальних і прикладних праць відомих вчених у галузі логістики: Й. Койл, Е. Барді, С. Ленглі [1], Е. Гренбурга [2], Джонсона Дж. С., Вуда Д.Ф. [3], І. Фолтиса [4], Чухрай Н.І [5], . Стока Дж.Р., Ламберта Д.М. [6], Крикавського Є.В. [7] та ін.

Логістика визначається як: процес планування, реалізації і контролювання справного і ефективного переміщення сировини, матеріалів до виробництва, готових виробів, а також відповідної інформації з пункту походження до пункту споживання, з метою задоволення потреб клієнта.

Своєрідний підхід до характеристики логістичних процесів подають Й. Койл, Е. Барді, та С. Ленглі, а саме: у

80-тих і 90-тих роках багато зовнішніх чинників спричинили те, що фірми розширили погляд на логістичні процеси в такий спосіб, щоб врахувати усі етапи та фірми, що беруть участь в постачанні кінцевому клієнту відповідного продукту, за відповідними витратами, у відповідний час, у відповідному стані і у відповідній кількості. В міру розвитку цієї концепції почали її називати ланцюгом поставок [1].

На сучасному етапі посилена увага до використання аутсорсингу в логістиці підприємства. Поняття «аутсорсинг» є відносно новим і з'явилося в практиці управління у 80 роках минулого століття, до теорії управління увійшло у 90-ті роки. За словами Е. Гренбурга, аутсорсинг – це один із сучасних методів оптимізації витрат та організаційної структури компанії, який полягає у делегуванні на договірній основі частини певних функцій іншим компаніям [2]. Тому, передача функцій може розглядатися як ідеальне рішення, що забезпечує економію витрат, підвищення якості й, головне, можливість заощадити ресурси та зосередитися на основній сфері діяльності компанії [8].

За твердженням І. Фолтиса, аналіз передумов кризових ситуацій показує їх складність, а одночасно вказує на детермінуючий вплив на їх функціонування, зокрема в сфері логістики сучасних господарюючих суб'єктів. Особливого значення в такому аспекті отримує сфера пов'язана із застосуванням аутсорсингу в логістиці підприємства, що функціонує в умовах кризи [4]. Надзвичайна актуальність зазначеної проблематики продовжує привертати увагу дослідників до подальшого їх вивчення.

Невирішені проблеми. У сучасному світі компанії все частіше стикаються зі значним тиском з боку ринку.

Вплив процесів глобалізації, які відображаються як на кількісних, так і на структурних параметрах матеріальних та супутніх їм потоків, водночас, удосконалення процесів управління ними, зростання величини витрат, часу їх перебігу призводять до необхідності функціонування підприємств на якісно нових засадах, зокрема впроваджуючи в свою діяльність аутсорсинг. Це обумовлюється тим, що в рамках одного підприємства не завжди існує можливість досягти відповідної якості логістичних послуг при сталому рівні логістичних витрат. Крім того це дозволяє підприємству сконцентруватися на пріоритетних видах бізнесу та сприяє раціональному розподілу ресурсів на ті види бізнесу, які є найбільш конкурентоспроможними чи мають певні переваги.

Мета статті. Проаналізувати теоретичні аспекти аутсорсингу логістичної діяльності, основні мотиви та переваги використання логістичного аутсорсингу, розглянути основні проблеми розвитку аутсорсингу в Україні та шляхи їх подолання.

Постановка завдання. Проаналізувати поняття аутсорсингу, його основних видів та зв'язку із логістичною діяльністю підприємства. Дослідити основні переваги та недоліки використання логістичного аутсорсингу. Розглянути теперішній стан аутсорсингу логістичної діяльності в Україні та перспективи його розвитку.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку підприємницької діяльності все більшого значення набуває залучення до виконання усіх видів робіт висококваліфікованих спеціалістів. Проте внутрішні ресурси не завжди можуть задовольнити ці потреби, тому виникає необхідність залучення ресурсів ззовні, тобто аутсорсингу. Аутсорсинг (з англ. «outsourcing» – дослівно означає «використання зовнішніх джерел») і часто

перекладається як «кооперація», «субпідряд» і навіть «делегування функцій управління, повноважень і відповідальності в рамках поставлених завдань») – передавання іншій компанії (субпідряднику) замовлення на виконання деяких операцій, наприклад розміщення виробництва комплектувальних виробів, виконання певних робіт та інших видів діяльності на «стороні» [5, ст.51]. Аутсорсинг можна поділити на три основні галузі:

1. ІТ-аутсорсинг – офшорне програмування, створення веб-ресурсів, розробка, встановлення та супровід ПЗ та ін.

2. Виробничий аутсорсинг – передавання ділянок свого виробництва стороннім виробникам.

3. Аутсорсинг бізнес-процесів (АБП) – передавання організації виконавцю окремих бізнес процесів, що не є для компанії основними. Серед них – управління персоналом, бухгалтерський облік, реклама, маркетинг, логістична діяльність.

Логістична діяльність підприємств дуже широке і складне поняття, що охоплює переміщення і транспортування майна, складування, промислове пакування, маніпуляції матеріалами, контроль запасів, реалізацію замовлень, прогнозування попиту, планування виробництва, логістичні комунікації, закупівлю, обслуговування клієнта на відповідному рівні, локалізацію виробництв і складів, задоволення рекламаций, доставку запасних частин і надання споживачам допомоги при обслуговуванні, утилізацію відходів тощо.

В основі аутсорсингу логістичної діяльності лежить бажання організації до зменшення логістичних витрат та концентрації на основному виді діяльності. Логістичні функції не є основним видом діяльності виробничих компаній і з метою ефективного управління повинні бути

винесені за межі організації. При цьому використання послуг логістичних провайдерів, які володіють необхідними ресурсами, приводить не лише до зниження витрат, а й до якісного підвищення рівня споживача.

На стратегічному рівні аутсорсинг дозволяє сфокусувати увагу на основному бізнесі, оскільки аутсорсери не тільки пропонують підприємству виробництво ідентичного бізнес-процесу, але і супроводжують свою діяльність послугами з обслуговування клієнта. Це дуже вагома перевага, особливо якщо врахувати, що сьогодні виробники продають не товар, а блага, пов'язані з цим товаром. Крім того він дозволяє гнучко реагувати на зміни ринку і усередині компанії.

До тактичних переваг аутсорсингу можна віднести такі: фірма дотримується ліміту штатних одиниць, при цьому зберігаючи або збільшуючи свої трудові ресурси, тобто відпадає необхідність у розширенні штату компанії; організація не втрачає кваліфікованих співробітників, зберігаючи свій штат в аутсорсинговій формі; аутсорсинг дає змогу працювати за гнучким графіком; значною є економія на офісному просторі і пов'язаних з цим витратами на організацію робочих місць, навчання співробітників, інформаційну підтримку; аутсорсингова угода є гнучкішою, ніж трудовий контракт; завдання аутсорсингу можна ускладнити або спростити відповідно до поточних вимог.

Проте, перехід компанії на аутсорсинг може виявити і негативні сторони. Одним із найбільш вагомих аргументів проти звернення до аутсорсингової компанії є втрата контролю над власними ресурсами; втрата керівництвом компанії функції нагляду за певною частиною бізнесу, внаслідок чого можуть ухвалюватися

неадекватні рішення. Тобто аутсорсер завжди є менш керованим, аніж внутрішній підрозділ. Крім того, при роботі з аутсорсерами може знизитися продуктивність праці власних співробітників, оскільки при передачі частини персоналу сторонній компанії або масових звільненнях, які часто супроводжують аутсорсинг, мотивація персоналу різко знижується. Також значну частину нарікань і розчарувань в аутсорсингу викликають розбіжності між очікуваннями замовника і виконавця, що часто пов'язано з низькою культурою взаємодій [9].

В Україні аутсорсинг, зокрема і логістичний, розвивається не достатньо активно, що пояснюється такими причинами:

- недотримання прийнятих зобов'язань щодо рівня обслуговування;
- відсутність в управлінського персоналу стратегічного бачення;
- складність у досягненні зниження витрат;
- зростання цін після встановлення співпраці;
- зниження можливості впливу та контролю за функціями, переданими аутсорсеру;
- відсутність логістичних провайдерів, які б пропонували повний спектр логістичних послуг у всіх регіонах України.

Можна очікувати, що із розвитком ринку логістичних послуг популярність аутсорсингу на вітчизняному ринку зростатиме.

Висновки. Приймаючи рішення про аутсорсинг логістичної діяльності, потрібно проаналізувати, якими є нинішні витрати, і якими вони будуть після делегування деяких функцій іншим організаціям. При цьому важливою користю від аутсорсингу буде саме візуалізація логістичних витрат. Крім того, у багатьох випадках

вигідно використовувати зовнішні ресурси, але потрібно також приймати участь у керуванні та управлінні ними для подолання негативних аспектів аутсорсингу та досягненні максимальної користі для організації.

Література.

1. Coyle J.J., Bardi E.J., Langley C.J. Zarzadzanie logistyczne / J.J. Coyle, E.J. Bardi, C.J. Langley. – Warszawa: PWE, 2002. – 243 s.
2. Greenburg E.R. Outsourcing / E.R. Greenburg, C. Canzoneri. – New York: The AMA Survey, AMA Research Reports, 1997. – 235 s.
3. Foltys J. Wybrane aspekty zastosowania outsourcingu w logistyce organizacji bedacej w kryzysie / J.Foltys // Logistika. – 2009. – № 3. – S. 76–81
4. Джонсон Джеймс, Вуд Дональд, Вордлоу Дэниел, Мерфи-мл., Поль П. Современная логистика, 7-е издание: Пер. с англ. / Дж. Джонсон, В. Дональд, Д. Вордлоу, П.П. Мерфи мл. М.: Издательский дом "Вильямс", 2002 г. – 624 с.
5. Чухрай Наталія Логістичне обслуговування: Підручник./ Н. Чухрай. – Л.: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2006. – 292с.
6. Сток Дж.Р., Ламберт Д.М. Стратегическое управление логистикой: Пер. с 4-го англ. изд./ Дж.Р. Сток, Д.М. Ламберт – М.: ИНФРА-М, 2005, XXXII, 797с.
7. Крикавський Євген Логістичне управління: Підручник./ Є. Крикавський – Л.: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2005. – 684с.
8. Бизнес разуверился в аутсорсинге [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iteam.ru/news/date_20050609/2259/
9. www.economizdat.ru

УДК 338.47.003.13

Н.В. Кудрицька

Методологічні аспекти модернізації транспорту в умовах економічної нестабільності

Розглянуті методологічні аспекти модернізації транспорту: розробка стратегій розвитку;